Ročník 1967

Sbírka zákonů

Československé socialistické republiky

Částka 14 Vydána dne 20. dubna 1967 Cena 80 hal.

OBSAH:

36. Zákon o znalcích a tlumočnících
37. Vyhláška ministerstva spravedlnosti k provedení zákona o znalcích a tlumočnících
Oznámení o vydání obecných právních předpisů

36

ZÁKON

ze dne 6. dubna 1967

o znalcích a tlumočnících

Národní shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

Oddíl I

ÚČEL A ROZSAH ÚPRAVY

§ 1

(1) Účelem zákona je zajištění řádného výkonu znalecké a tlumočnické činnosti v řízení před státními orgány a orgány, na které přešly úkoly státních orgánů (dále jen „státní orgány"), jakož i znalecké a tlumočnické činnosti prováděné v souvislosti s právními úkony občanů nebo organizací.

(2) Zákon se nevztahuje na podávání posudků, které je upraveno jinými předpisy, a na podávání posudků a provádění tlumočnických úkonů, které neslouží potřebám řízení před státními orgány ani nejsou v souvislosti s právními úkony občanů a organizací; zejména se nevztahuje na expertizní činnost souvisící s plněním výrobních úkolů organizací a na tlumočnickou činnost v rámci mezinárodního styku a cestovního ruchu.

§ 2

(1) Znaleckou a tlumočnickou činnost vykonávají znalci a tlumočníci zapsaní do seznamu znalců a tlumočníků; znaleckou činnost vykonávají také ústavy (§ 21).

(2) Osoby nezapsané do seznamu znalců a tlumočníků mohou být v řízení před státními orgány ustanoveny znalci nebo tlumočníky jen výjimečně za podmínek stanovených v § 24.

Oddíl II

ZNALCI A TLUMOČNÍCI ZAPSANÍ DO SEZNAMU

Jmenování znalců a tlumočníků

§ 3

(1) Znalce (tlumočníky) jmenuje pro jednotlivé obory (jazyky) ministr spravedlnosti nebo předseda krajského soudu v rozsahu, v němž je ministrem spravedlnosti k tomu pověřen.

(2) Tlumočníkům pro jazyky jsou na roveň postavení tlumočníci pro styk s osobami hluchoněmými.

§ 4

(1) Jmenovat znalcem (tlumočníkem) lze toho, kdo:

a) je československým státním občanem,

b) má potřebné znalosti a zkušenosti z oboru (jazyka), v němž má jako znalec (tlumočník) působit, především toho, kdo absolvoval speciální výuku pro znaleckou (tlumočnickou) činnost, jde-li o jmenování pro obor (jazyk), v němž je taková výuka zavedena,

c) má takové osobní vlastnosti, které dávají předpoklad pro to, že znaleckou (tlumočnickou) činnost může řádně vykonávat,

d) se jmenováním souhlasí.

(2) V odůvodněných případech může ministr spravedlnosti prominout podmínku československého státního občanství.

§ 5

(1) Ke jmenování znalcem (tlumočníkem) dojde na základě výběru mezi osobami, které splňují podmínky pro jmenování.

(2) Návrhy na jmenování znalce (tlumočníka) mohou podat státní orgány, vědecké instituce, vysoké školy, dále organizace, u nichž pracují osoby přicházející v úvahu, jakož i příslušné orgány společenských organizací, jestliže to vyplývá z úkolů těchto organizací. Znalcem (tlumočníkem) může být jmenován též ten, kdo sám o jmenování požádá.

(3) Orgány a organizace uvedené v odstavci 2, jakož i sbory pro znalecké otázky (§ 16) se na žádost ministra spravedlnosti, popřípadě předsedy krajského soudu vyjadřují, zda navrhovaný znalec (tlumočník) splňuje podmínky pro jmenování.

§ 6

(1) Znalec (tlumočník) je povinen složit slib do rukou toho, kdo jej jmenoval.

(2) Slib zní: „Slibuji, že při své znalecké (tlumočnické) činnosti budu přesně dodržovat právní předpisy, že znaleckou (tlumočnickou) činnost budu konat nestranně podle svého nejlepšího vědomí, že budu plně využívat všech svých znalostí a že zachovám mlčenlivost o skutečnostech, o nichž jsem se při výkonu znalecké (tlumočnické) činnosti dozvěděl."

§ 7

(1) Jmenovaní znalci (tlumočníci) se po složení slibu zapisují do seznamu znalců a tlumočníků.

(2) Seznamy znalců a tlumočníků vedou krajské soudy, v jejichž obvodu má znalec (tlumočník) trvalé bydliště.

(3) Ústřední seznam znalců a tlumočníků vede ministerstvo spravedlnosti; seznam se zasílá pověřenectvu Slovenské národní rady pro spravedlnost a krajským soudům.

(4) Seznamy znalců a tlumočníků jsou veřejně přístupné.

Výkon znalecké (tlumočnické) činnosti

§ 8

Znalci (tlumočníci) jsou povinni vykonávat znaleckou (tlumočnickou) činnost řádně a ve stanovené lhůtě.

§ 9

(1) Znalci (tlumočníci) jsou oprávněni vykonávat znaleckou (tlumočnickou) činnost i mimo obvod krajského soudu, v jehož seznamu jsou zapsáni.

(2) Státní orgány ustanovují zpravidla znalce (tlumočníky), kteří jsou zapsáni v seznamu toho krajského soudu, v jehož obvodu má státní orgán sídlo nebo pracoviště.

§ 10

(1) Znalec (tlumočník) je povinen vykonávat svou činnost osobně.

(2) Jestliže to vyžaduje povaha věci, je znalec (tlumočník) oprávněn přibrat konzultanta k posuzování zvláštních dílčích otázek; tuto okolnost spolu s důvody, které k ní vedly, musí uvést v posudku. Odpovědnost znalce (tlumočníka) není dotčena ani v oné části posudku (překladu), o níž bylo konzultováno.

§ 11

(1) Znalec (tlumočník) nesmí podat posudek (provést tlumočnický úkon), jestliže lze mít pro jeho poměr k věci, k orgánům provádějícím řízení, k účastníkům nebo k jejich zástupcům pochybnost o jeho nepodjatosti.

(2) Jakmile se znalec (tlumočník) dozví o skutečnostech, pro které je vyloučen, oznámí to ne-

prodleně; stejnou povinnost mají i účastníci řízení. O tom, zda znalec (tlumočník) je vyloučen, rozhoduje orgán, který jej pro podání posudku (tlumočnický úkon) ustanovil.

(3) O tom, kdy znalec (tlumočník) může odepřít podání posudku (překladu) a kdy mu nemůže být podání posudku (překladu) uloženo, platí pro jednotlivé druhy řízení obdobně ustanovení o svědcích.

§ 12

(1) Nejde-li o žádný z případů uvedených v § 11, je znalec (tlumočník) povinen podat posudek (provést tlumočnický úkon), jestliže byl ustanoven znalcem (tlumočníkem) v řízení před státním orgánem. Odmítne-li znalec (tlumočník) provést úkon, sdělí to státní orgán krajskému soudu, v jehož seznamu je znalec (tlumočník) zapsán.

(2) Podává-li znalec (tlumočník) v souvislosti s právními úkony občanů nebo organizací na jejich žádost posudek (tlumočnický úkon) mimo řízení před státními orgány, poskytuje tuto odbornou pomoc na základě dohody v rámci výkonu své funkce.

§ 13

Podává-li znalec posudek písemně, je povinen každé jeho vyhotovení podepsat a připojit otisk pečeti; stejnou povinnost má tlumočník u ověřovaných překladů.

§ 14

(1) Je-li toho k podání posudku třeba, je znalec oprávněn používat přístrojů, jiných zařízení a materiálů organizace, u níž pracuje; ve výjimečných případech, jestliže to je k podání posudku nezbytné, je povinna též jiná organizace, která má potřebné přístroje, zařízení a materiály, umožnit znalci na jeho žádost jejich použití. Tuto povinnost nemá organizace, jejíž zařízení plní zvláštní úkoly ve veřejném zájmu.

(2) Organizace má vůči znalci nárok na náhradu nákladů, které jí použitím přístrojů, jiných zařízení a materiálů vznikly.

§ 15

Znalci (tlumočníci) jsou povinni vést znalecký (tlumočnický) deník. Do deníku zapisují provedení všech posudků (tlumočnických úkonů), jejich předmět, pro koho byla činnost provedena, výši odměny a výloh a den jejich proplacení.

§ 16

(1) V oborech, u nichž to odůvodňuje jejich povaha, se zřizují jako poradní orgány ministra spravedlnosti sbory pro znalecké otázky; jejich členy jmenuje ministr spravedlnosti z řad znalců.

(2) Úkolem sborů pro znalecké otázky je spolupůsobit při jmenování znalců, stanovit odborné předpoklady nutné pro jmenování znalcem, pečovat o zdokonalování zvláštní kvalifikace znalců, dávat podněty pro vědecký výzkum obecných otázek znalecké činnosti a vyjadřovat se k takovým otázkám z hlediska oboru, pro který jsou zřízeny.

Odměňování a náhrada nákladů

§ 17

(1) Znalec (tlumočník) má za podání posudku (provedení překladu) právo na odměnu podle stanovených sazeb.

(2) Odměna se stanoví podle stupně odbornosti potřebného k provedení úkonu a podle množství účelně vynaložené práce. Odměna se může přiměřeně krátit, jestliže úkon nebyl proveden řádně nebo ve stanovené lhůtě.

§ 18

(1) Znalec (tlumočník) má dále právo na úhradu nákladů, které účelně vynaložil v souvislosti se znaleckým posudkem (tlumočnickým úkonem).

(2) Náklady podle odstavce 1 jsou zejména cestovní výdaje, náhrada ušlé mzdy při předvolání ke státnímu orgánu, náklady, které znalec uhradil podle § 14 odst. 2, věcné náklady a náklady spojené s přibráním pracovníků pro pomocné práce. Jestliže znalec (tlumočník) přibral konzultanta, má nárok na náhradu nákladů s tím spojených jen tehdy, jestliže státní orgán, který jej znalcem (tlumočníkem) ustanovil, s přibráním konzultanta vyslovil souhlas.

(3) Vůči organizaci, u níž znalec (tlumočník) je v pracovním poměru, nemá při předvolání ke státnímu orgánu nárok na náhradu mzdy.

§ 19

(1) Odměnu a náhradu nákladů je znalec (tlumočník) povinen vyúčtovat zároveň s podáním po-

sudku (provedením tlumočnického úkonu). Její výši určí orgán, který ustanovil znalce (tlumočníka).

(2) Krajský soud, v jehož seznamu je znalec (tlumočník) zapsán, dohlíží na úměrnost a úplnost účtovaných odměn občasnými kontrolami.

§ 20

Odvolání znalce (tlumočníka)

Orgán, který znalce (tlumočníka) jmenoval, jej odvolá a zařídí jeho vyškrtnutí ze seznamu, jestliže

a) se dodatečně ukáže, že nebyly splněny podmínky pro jeho jmenování, anebo jestliže tyto podmínky odpadly,

b) po jmenování nastaly skutečnosti, pro které znalec (tlumočník) nemůže svou činnost trvale vykonávat,

c) znalec (tlumočník) přes výstrahu neplní nebo porušuje své povinnosti,

d) organizace, u níž je znalec (tlumočník) zaměstnán, prokáže, že mu znalecká (tlumočnická) činnost brání v řádném výkonu povinností vyplývajících z pracovního poměru,

e) znalec (tlumočník) požádá o své odvolání.

Oddíl III

ZNALECKÁ ČINNOST ÚSTAVŮ

§ 21

(1) Jsou-li v určitém oboru ústavy nebo jiná pracoviště specializovány na znaleckou činnost, jsou státní orgány povinny vyžadovat posudky především od nich.

(2) Ve zvláště obtížných případech vyžadujících zvláštního vědeckého posouzení mohou státní orgány požádat vědecké ústavy, vysoké školy a instituce, aby samy podaly posudek.

(3) Seznam ústavů a jiných pracovišť podle odstavce 1 a vědeckých ústavů, vysokých škol a institucí podle odstavce 2 (dále jen „ústavy") vede ministerstvo spravedlnosti; seznam se zasílá pověřenectvu Slovenské národní rady pro spravedlnost a krajským soudům.

§ 22

(1) Ústav podá posudek písemně. Uvede v něm, kdo posudek připravoval a kdo může, jestliže to je podle procesních předpisů třeba, před státním orgánem osobně stvrdit správnost posudku podaného ústavem a podat žádaná vysvětlení.

(2) Za včasné a řádné provedení posudku odpovídá ústav.

(3) Jinak pro výkon znalecké činnosti ústavů přiměřeně platí ustanovení o výkonu znalecké činnosti znalců zapsaných do seznamu.

§ 23

(1) Ústav má právo na odměnu a náhradu nákladů.

(2) Vedoucí ústavu přizná v odůvodněných případech pracovníku, který na posudku pracoval, odměnu odpovídající vykonané práci, a to nejvýše do částky vyplacené ústavu jako odměna.

Oddíl IV

ZNALCI (TLUMOČNÍCI) NEZAPSANÍ DO SEZNAMU

§ 24

(1) Státní orgán může ustanovit znalcem (tlumočníkem) osobu, která není zapsána do seznamu a má potřebné odborné předpoklady pro to, aby podala posudek (provedla tlumočnický úkon) a která s ustanovením vyslovila souhlas,

a) není-li pro některý obor (jazyk) znalec (tlumočník) do seznamu zapsán,

b) nemůže-li znalec (tlumočník) zapsaný do seznamu úkon provést,

c) jestliže by provedení úkonu znalcem (tlumočníkem) zapsaným do seznamu bylo spojeno s nepřiměřenými obtížemi nebo náklady.

(2) Takto ustanovený znalec (tlumočník) nemůže podat posudek (provést tlumočnický úkon), dokud nesložil do rukou orgánu, který jej ustanovil, slib podle § 6 odst. 2.

(3) Hospodářská arbitráž může ustanovit znalcem osobu, která není zapsána do seznamu, také tehdy, jde-li o posouzení zvlášť složitých odborných otázek. V těchto případech lze nahradit složení slibu písemným prohlášením.

§ 25

Ustanovení o odměňování a náhradě nákladů platí i pro znalce (tlumočníka) ustanoveného podle § 24; ostatních předpisů se užije přiměřeně.

Oddíl V

USTANOVENÍ PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

§ 26

K provedení tohoto zákona upraví ministerstvo spravedlnosti řízení při jmenování a odvolání znalce (tlumočníka), způsob vedení seznamů znalců a tlumočníků a seznamů ústavů, zřizování a působnost sborů pro znalecké otázky, odměňování a poskytování náhrady nákladů, způsob kontroly odměňování a vedení deníků znalců a tlumočníků a podrobnosti o výkonu znalecké a tlumočnické činnosti.

§ 27

Byl-li znalec (tlumočník) v řízení před státním orgánem ustanoven přede dnem, kdy tento zákon nabyl účinnosti, použije se dosavadních předpisů.

§ 28

(1) Zrušují se:

a) zákon č. 47/1959 Sb., o úpravě právních poměrů znalců a tlumočníků,

b) vyhláška ministra spravedlnosti č. 193/1959 Ú. l., k provedení zákona o úpravě právních poměrů znalců a tlumočníků,

c) první a druhá věta v odstavci 2 § 127 zákona č. 99/1963 Sb. (občanského soudního řádu).

(2) Zvláštní předpisy o podávání znaleckých posudků a odborných vyjádření nejsou tímto zákonem dotčeny.

§ 29

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 1967.

Novotný v. r.

Laštovička v. r.

Lenárt v. r.

37

VYHLÁŠKA

ministerstva spravedlnosti

ze dne 17. dubna 1967

k provedení zákona o znalcích a tlumočnících

Ministr spravedlnosti v dohodě s ministrem financí a se zúčastněnými ministerstvy a ústředními orgány podle § 26 zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, stanoví:

Část I

Řízení znalecké a tlumočnické činnosti

§ 1

Jmenování a odvolávání znalců a tlumočníků

(1) Ministr spravedlnosti jmenuje a odvolává pro jednotlivé obory znalecké činnosti a pro odvětví těchto oborů znalce (tlumočníky), kteří jsou pracovníky ústředních orgánů, vysokých škol, vědeckých a výzkumných ústavů, a dále ty, kteří jsou označení (§ 2) ústředními orgány. Dále jmenuje znalce z oboru práva pro oblast právních vztahů k cizině, jakož i znalce (tlumočníky), u nichž si jmenování a odvolání vyhradil. Tlumočníky ve věcech, kde jsou předmětem jednání skutečnosti tvořící předmět státního tajemství, jmenuje ministr spravedlnosti v součinnosti s ministrem vnitra, popřípadě ministrem národní obrany.

(2) Předsedy krajských soudů pověřuje ministr spravedlnosti jmenováním a odvoláváním znalců (tlumočníků) v ostatních případech; příslušný je předseda krajského soudu, v jehož obvodu má znalec (tlumočník) bydliště.

§ 2

Výběr osob pro funkci

(1) Výběr znalců (tlumočníků) provádějí v součinnosti se státními orgány, vědeckými institucemi, vysokými školami a hospodářskými i společenskými organizacemi krajské soudy [§ 5 zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, (dále jen „zákon")].

(2) Při označení vhodných osob pro funkci znalce nebo tlumočníka nejsou orgány, vědecké instituce, vysoké školy a organizace omezeny na vlastní pracovníky.

(3) Při výběru znalců (tlumočníků) přihlížejí krajské soudy též k osobám, které o jmenování požádaly.

(4) Pro každý obor (jazyk) je třeba jmenovat tolik znalců (tlumočníků), aby jejich počet stačil krýt potřebu posudků (tlumočnických úkonů), aniž by jednotliví znalci (tlumočníci) museli být neúměrně zatěžováni výkonem znalecké (tlumočnické) činnosti.

§ 3

Ověřování podmínek

Krajské soudy provedou potřebná šetření a zajistí písemnými doklady všechny podmínky pro jmenování znalcem (tlumočníkem) stanovené v § 4 zákona.

§ 4

Seznam znalců a tlumočníků

(1) U každého krajského soudu se vede seznam znalců a tlumočníků. Zapisují se do něho všichni znalci a tlumočníci jmenovaní ministrem spravedlnosti nebo předsedou krajského soudu, kteří mají bydliště v obvodu krajského soudu. Seznam obsahuje oddíl pro zápis znalců a oddíl pro zápis tlumočníků. Člení se způsobem stanoveným ministerstvem spravedlnosti na základní obory, z nichž některé podle rozsahu se člení na odvětví.

(2) Opis seznamu znalců a tlumočníků a jeho doplňky i změny zasílá krajský soud ministerstvu spravedlnosti, krajské státní arbitráži, krajské prokuratuře, krajské správě SNB a odborům vyšetřování krajské správy SNB, krajskému národnímu výboru, krajskému sdružení advokátů, jakož i okresním soudům, vojenským soudům, státním notářstvím, okresním národním výborům a okresním prokuraturám ve svém obvodu.

(3) Krajské a okresní soudy zajistí, aby seznam znalců a tlumočníků byl veřejně přístupný u soudů tak, aby do něj mohl každý nahlédnout. Na tuto možnost upozorní soud vývěskou v soudní budově.

(4) Na žádost organizací a občanů sdělují krajské a okresní soudy znalce (tlumočníka) z žádaného oboru a odvětví (pro žádaný jazyk).

(5) Změní-li znalec (tlumočník) bydliště, je povinen to neprodleně sdělit krajskému soudu, v jehož obvodu je zapsán do seznamu.

§ 5

Ústřední seznam znalců a tlumočníků

(1) Ústřední seznam znalců a tlumočníků, vedený ministerstvem spravedlnosti, je souhrnem seznamů krajských soudů; člení se na obory (odvětví) jako krajské seznamy.

(2) Ústřední seznam znalců a tlumočníků obsahuje kromě údajů uvedených v krajských seznamech též údaj o tom, u kterého krajského soudu je znalec (tlumočník) do seznamu zapsán.

§ 6

Seznam ústavů

(1) Vedle ústředního seznamu znalců a tlumočníků vede ministerstvo spravedlnosti seznam ústavů, od nichž lze žádat posudky. Tento seznam se skládá ze 2 oddílů. V prvním oddílu se vedou v patrnosti ústavy a jiná pracoviště specializovaná na znaleckou činnost; ve druhém oddílu vědecké ústavy, vysoké školy a organizace, od nichž mohou státní orgány ve zvlášť obtížných případech žádat znalecké posudky. Vědecké ústavy a organizace oprávněné podávat znalecké posudky v oboru státního tajemství stanoví ministr spravedlnosti v součinnosti s ministrem vnitra, popřípadě s ministrem národní obrany.

(2) Zápisy do seznamu podle odstavce 1 uveřejňuje ministerstvo spravedlnosti v Ústředním věstníku.

§ 7

Znalecká a tlumočnická pečeť

(1) Znalci (tlumočníci) užívají k výkonu své funkce kulaté pečeti v jednotné úpravě, která obsahuje státní znak, jméno znalce (tlumočníka) s uvedením znalecké (tlumočnické) funkce; u tlumočníků též s uvedením jazyka (jazyků).

(2) Pečeti opatří na náklad znalce (tlumočníka) státní správa soudů.

§ 8

Znalecký a tlumočnický deník

(1) Znalci a tlumočníci založí a vedou o provedených znaleckých (tlumočnických) úkonech deník. Znalecký (tlumočnický) deník se skládá z průběžně číslovaných a pevně spojených listů. Krajský soud opatří deník pečetí s uvedením počtu listů deníku.

(2) Krajský soud se přesvědčuje občasnými prohlídkami, zda deníky jsou řádně vedeny. Dohled nad prováděním těchto prohlídek vykonává ministerstvo spravedlnosti.

§ 9

Použití prostředků organizace ke znaleckému úkonu

(1) Nemá-li organizace, u níž znalec je v pracovním poměru, přístroje, jiná zařízení a materiály, jichž je nezbytně třeba k provedení znaleckého úkonu, je povinna vydat o tom znalci potvrzení, na jehož podkladě požádá znalec jinou organizaci o potřebnou pomoc v rozsahu stanoveném zákonem.

(2) Jestliže by organizace odepřela umožnit znalci použití příslušných prostředků, může znalec požádat předsedu krajského soudu, v jehož seznamu je znalec zapsán, o pomoc. Předseda krajského soudu projedná věc přímo s touto organizací. Jestliže by se touto cestou nedosáhlo nápravy, obrátí se předseda krajského soudu o pomoc na orgán nadřízený organizaci a v případě potřeby projedná ministerstvo spravedlnosti rozpor s příslušným ústředním orgánem.

(3) Náklady, které znalec uhradil organizaci za použití jejích prostředků, uplatní v rámci nákladů, které vznikly podáním posudku.

§ 10

Zánik funkce

(1) Jestliže je znalec (tlumočník) z funkce odvolán nebo zemře, vyškrtne ho krajský soud ze seznamu.

(2) U znalců (tlumočníků) jmenovaných ministrem spravedlnosti vyrozumí ministerstvo spravedlnosti o odvolání z funkce nebo o smrti krajský soud, v jehož obvodu má znalec (tlumočník) bydliště.

Část II

Výkon znalecké (tlumočnické) činnosti

§ 11

Přibírání znalců (tlumočníků)

(1) Státní orgán vyžaduje posudek (tlumočnický úkon) především od ústavu specializovaného na znaleckou (tlumočnickou) činnost (§ 21 odst. 1 zákona), a není-li ho v příslušném oboru nebo není-li to z důvodu hospodárnosti možné, od znalce (tlumočníka) zapsaného v seznamu krajského soudu, v jehož obvodu má státní orgán sídlo. Jestliže v seznamu krajského soudu není zapsán znalec příslušného oboru (tlumočník příslušného jazyka) nebo jestliže pro to svědčí vážné důvody, přibere státní orgán znalce (tlumočníka) zapsaného v seznamu jiného krajského soudu.

(2) Jestliže státní orgán hodlá za podmínek stanovených v § 24 zákona ustanovit znalcem (tlumočníkem) osobu, která není zapsána v seznamu znalců (tlumočníků), ověří si podle potřeby předpoklady této osoby pro podání posudku (provedení tlumočnického úkonu) (§ 2 odst. 1 a 2).

(3) Znalec (tlumočník) zapsaný v seznamu se při znaleckém (tlumočnickém) úkonu odvolá na složený slib. Znalec (tlumočník) nezapsaný v seznamu znalců (tlumočníků) složí slib před podáním posudku (provedením tlumočnického úkonu).

§ 12

Lhůta k provedení úkonu

(1) Při vyžádání znaleckého (tlumočnického) úkonu uloží státní orgán v mezích stanovených zákonem znalci (tlumočníku) lhůtu, ve které má být úkon proveden; před stanovením lhůty je podle okolností nutno se znalcem (tlumočníkem) projednat, zda může v zamýšlené lhůtě úkon provést.

(2) V naléhavých případech může státní orgán žádat spěšné provedení znaleckého (tlumočnického) úkonu; v tomto případě se uvede v opatření, kterým je znalec ustanoven, výslovně, že je žádáno spěšné provedení úkonu, a stanoví se lhůta k jeho provedení.

§ 13

Náležitosti posudku

(1) Příslušný orgán, který v řízení ustanovil znalce, vymezí ve svém opatření jeho úkol, podle okolností případu též formou otázek tak, aby se znalec zabýval jen takovými skutečnostmi, k jejichž posouzení je třeba jeho odborných znalostí.

(2) V posudku uvede znalec popis zkoumaného materiálu, popřípadě jevů, souhrn skutečností, k nimž při úkonu přihlížel (nález), a výčet otázek, na které má odpovědět, s odpověďmi na tyto otázky (posudek).

(3) Písemný znalecký posudek musí být sešit, jednotlivé strany očíslovány, sešívací šňůra připevněna k poslední straně posudku a přetištěna znaleckou pečetí.

(4) Na poslední straně písemného posudku připojí znalec znaleckou doložku, která obsahuje označení seznamu, v němž je znalec zapsán, označení oboru, v němž je oprávněn podávat posudky, a číslo položky, pod kterou je úkon zapsán ve znaleckém deníku.

(5) Znalec je povinen písemný posudek na požádání státního orgánu osobně stvrdit, doplnit nebo jeho obsah blíže vysvětlit.

(6) Při ústním posudku podaném do protokolu uvedou se též údaje, které jsou předmětem znalecké doložky.

§ 14

Náležitosti tlumočnického úkonu

(1) Písemný překlad podává tlumočník zapsaný v seznamu tlumočníků v obdobné úpravě, jaká je stanovena pro písemný posudek znalce. Na první straně písemného překladu uvede tlumočník, z kterého jazyka byl překlad proveden, a na poslední straně připojí tlumočnickou doložku.

(2) S písemným překladem musí být sešita přeložená listina. Nelze-li tuto listinu připojit k překladu, spojí se s překladem její ověřený opis.

(3) Tlumočnická doložka se napíše perem nebo strojem, popřípadě se připojí otiskem razítka.

(4) Tlumočnický úkon provedený ústně před státním orgánem uzavře tlumočník údaji, které při písemném překladu se uvádějí v tlumočnické doložce.

§ 15

Znalecké posudky (tlumočnické úkony) prováděná mimo řízení

(1) Posudky mimo řízení provádějí znalci na základě dohody s občanem nebo organizací; totéž platí o úkonech tlumočníků; jinak platí přiměřeně ustanovení o znaleckých posudcích (tlumočnických úkonech) v řízení (§ 13 a 14).

(2) Důvody, pro které je znalec (tlumočník) vyloučen z úkonu, a důvody, pro které může odmítnout podání posudku (provedení tlumočnického úkonu) v řízení před státním orgánem, platí též v případech uvedených v odstavci 1.

Část III

Sazby odměn za znalecké posudky (tlumočnické úkony)

§ 16

Sazby odměn za znalecké posudky

Odměna za znalecký posudek činí podle jeho obtížnosti za jednu hodinu práce,

a) jde-li o práci, jejíž úspěšné provedení nevyžaduje vědeckou nebo vysokoškolskou kvalifikaci (stupeň I), ... až 17,— Kčs;

b) jde-li o práci, jejíž úspěšné provedení vyžaduje vysokoškolskou kvalifikaci (stupeň II), . . . až 25,— Kčs;

c) jde-li o práci, jejíž úspěšné provedení vyžaduje vědeckou kvalifikaci (stupeň III), ... až 35,— Kčs;

§ 17

Sazba odměn za tlumočnické úkony

(1) Odměna za tlumočnický úkon činí:

Pol. 1: Při ústním překladu z cizího jazyka do češtiny nebo slovenštiny, anebo naopak, za jednu hodinu . . . . . až 14,— Kčs.

Pol. 2: Při ústním překladu z cizího jazyka do cizího jazyka za jednu hodinu . . . . . až 17,— Kčs.

Pol. 3: Při písemném překladu do češtiny nebo slovenštiny

a) z cizího jazyka, s výjimkou čínštiny, korejštiny, japonštiny a dalších znakových jazyků, za jednu stránku překladu . . . . . až 16,— Kčs,

b) z čínštiny, korejštiny, japonštiny a dalších znakových jazyků za jeden slovní znak až 0,30 Kčs.

Pol. 4: Při písemném překladu z češtiny nebo slovenštiny

a) do cizího jazyka, s výjimkou čínštiny, korejštiny, japonštiny a dalších znakových jazyků, za jednu stránku překladu . . . . až 23,— Kčs,

b) do čínštiny, korejštiny, japonštiny a dalších znakových jazyků za jeden slovní znak . . . . . až 0,50 Kčs.

(2) Při stanovení odměny podle odstavce 1 pol. 1, 2, 3 písm. a) a 4 písm. a) přihlíží se k obtížnosti cizího jazyka, zejména též k tomu, zda jde o jazyk evropského původu nebo o jazyk mimoevropského původu, anebo o jazyk místní.

(3) U písemného překladu z cizího jazyka do jiného cizího jazyka náleží odměna uvedená v odstavci 1 v pol. 4, zvýšená až o 50 %.

(4) Za překlady z češtiny do slovenštiny nebo naopak činí odměna za jednu stránku překladu až 5 Kčs.

§ 18

Přezkoušení překladu

(1) Za tlumočnické úkony v řízení před státními orgány, které spočívají

a) v přezkoušení písemného překladu provedeného jinou osobou, činí odměna za jednu stranu u všech jazyků, s výjimkou jazyků uvedených pod písm. b) a případů uvedených v odstavci 2, za jednu stránku překladu až 3,— Kčs,

b) u čínštiny, korejštiny, japonštiny a jiných znakových jazyků až 0,05 Kčs za jeden slovní znak.

(2) Za přezkoušení písemného překladu z češtiny do slovenštiny a naopak činí odměna 1,— Kčs za jednu stránku.

(3) Bylo-li nutno při přezkoušení překladu text překladu částečně nebo zcela přepracovat, může být za přezkoušení písemného překladu místo odměn uvedených v odstavcích 1 a 2 poskytnuta odměna až do výše částky nevyplacené z tohoto důvodu překladateli.

§ 19

Tlumočníci ústních projevů ve styku s hluchoněmými osobami

Za tlumočení ústních projevů ve styku s hluchoněmými osobami přísluší odměna podle ustanovení § 17 pol. 1.

§ 20

Zvýšení odměny za znalecký posudek

(1) Je-li znalecký posudek vzhledem k okolnostem případu mimořádně obtížný, může být ve zvlášť odůvodněných případech odměna výjimečně přiměřeně zvýšena až o 20 %.

(2) Jde-li o posudek, kterým je přezkoumáván posudek jiného znalce, může být odměna zvýšena až o 10 %.

§ 21

Snížení odměny za znalecký posudek

U často se opakujících jednoduchých znaleckých posudků spočívajících v odborném zjišťování v podstatě stejných skutečností, zejména v provádění zkoušek pomocí speciálního zařízení, popřípadě laboratorního postupu, snižují se horní hranice sazeb uvedených v § 16 o 20 %.

§ 22

Zvýšení odměny za tlumočnický úkon

(1) Je-li překlad mimořádně jazykově a odborně náročný, je možno odměny stanovené podle § 17 odst. 1 pol. 3 a 4 a podle odstavců 3 a 4 zvýšit až o 20 %.

(2) Z důvodu jiné náročnosti překladu, zejména jde-li o text těžko čitelný nebo je-li nutné spěšné provedení překladu apod., může být odměna stanovena podle § 17 odst. 1 pol. 3 a 4 a odstavců 3 a 4 přiměřeně zvýšena až o 20 %.

(3) Jde-li o překlady mimořádně náročných materiálů vědeckého charakteru, může být odměna uvedená v § 17 odst. 1 pol. 4 a odst. 3 přiměřeně zvýšena až o 30 %.

(4) Při tlumočení projevů ve styku s hluchoněmými může být odměna zvýšena až o 10 %, je-li hluchoněmý stižen duševní poruchou nebo neovládá-li dobře způsob dorozumívání.

§ 23

Odměna za přípravné práce

(1) Odměna za přípravné práce nutné k provedení znaleckého posudku činí 5,— Kčs za jednu hodinu.

(2) Odměna za přípravné práce nenáleží, je-li k provedení znaleckého posudku včetně přípravných prací třeba méně než jedné hodiny.

§ 24

Výklad některých pojmů

(1) Je-li k provedení znaleckého posudku třeba méně než jedné hodiny, náleží odměna za celou hodinu; za dobu převyšující celé hodiny náleží jen poměrná část hodinové odměny.

(2) Jednou stránkou překladu se rozumí text psaný strojem obsahující 30 řádek s průměrným počtem 50 písmen.

(3) V odměně za znalecký posudek nebo tlumočnický úkon je zahrnuta i odměna za vyhotovení čistopisu znaleckého posudku nebo překladu napsaného strojem s předem určeným počtem propisů.

(4) Přípravnými pracemi jsou úkony, které nemusí provádět znalec nutně osobně. Přípravné práce, které musí provést znalec nutně sám, považují se za součást práce na znaleckém posudku.

§ 25

Řízení o odměnách a náhradách nákladů

(1) Státní orgán, který si vyžádal znalecký posudek (tlumočnický úkon), rozhodne o odměně a náhradě nákladů, popřípadě o náhradě mzdy znalce (tlumočníka) v rámci řízení, v němž byl znalecký (tlumočnický) úkon proveden.

(2) Při určování výše odměny za znalecký (tlumočnický) úkon se hodnotí především:

a) povaha a rozsah úkonu a stupeň odborné kvalifikace potřebné k jeho provedení, a to v každé z položek provedeného úkonu,

b) charakter a účelnost přípravných prací; při znaleckém úkonu je studium spisu zpravidla součástí úkonu,

c) přiměřenost doby trvání úkonu, a to též porovnáním s obdobnými odbornými úkony a částkami odměn za ně účtovanými,

d) dodržení stanovené lhůty znalcem, zejména bylo-li uloženo spěšné provedení úkonu,

e) zda úkon spočíval v přezkoumávání posudku provedeného jiným znalcem.

(3) Při určování odměny za znalecký (tlumočnický) úkon, který bylo uloženo provést spěšně (§ 12 odst. 2), se přihlíží též k ustanovení § 20 odst. 1.

(4) Jsou-li pro znalecké (tlumočnické) úkony stanoveny zvláštní úpravou paušální odměny, určuje se odměna paušální částkou, pokud znalec (tlumočník) neosvědčí při likvidaci odměny a nákladů mimořádné okolnosti svědčící pro to, aby odměna nebyla účtována paušální částkou. Při stanovení odměny paušální částkou nelze současně použít ustanovení o snížení odměny podle § 21.

(5) V rozhodnutí, kterým se určuje odměna a náhrada nákladů, popř. náhrada mzdy, se s odkazem na příslušné ustanovení vyhlášky uvedou důvody, podle kterých bylo rozhodnuto o jednotlivých položkách, z nichž se skládá odměna a náhrada nákladů, popř. náhrada mzdy.

(6) Byl-li o znalecký (tlumočnický) úkon požádán ústav, postupuje se při určování odměny a náhrady nákladů obdobně.

§ 26

Srážka daně ze mzdy

(1) Před výplatou odměny za znalecký (tlumočnický) úkon a náhrady mzdy provede státní orgán příslušnou srážku daně ze mzdy.

(2) Jestliže v arbitrážním řízení orgán hospodářské arbitráže uloží zaplacení odměny znalce (tlumočníka) organizaci, která je účastníkem sporu, je tato organizace povinna provést příslušnou srážku daně ze mzdy.

§ 27

Mimořádné snížení nebo odepření odměny

(1) Státní orgán je oprávněn stanovit odměnu v rámci sazby snížené až na polovinu, jestliže znalec (tlumočník) provedl úkon opožděně nebo nekvalitně.

(2) Jde-li o zvlášť závažný případ nekvalitního provedení úkonu, může státní orgán odměnu odepřít.

§ 28

Náhrada cestovních a jiných výdajů

(1) Znalec (tlumočník), který podává posudek (tlumočnický úkon), má nárok

a) na náhradu cestovních a jiných výdajů, a to podle obecných předpisů o náhradě cestovních, stěhovacích a jiných výdajů při pracovních cestách. Mezi hotové výdaje náleží i částky, které znalec zaplatil za použití zařízení nebo pomůcek organizaci při provádění znaleckého úkonu a za přípravné práce odměňované podle § 23;

b) na náhradu mzdy za dobu strávenou podáním ústního znaleckého posudku (provedením ústního tlumočnického úkonu) při jednání před státním orgánem, včetně čekací doby a doby strávené na cestě k jednání a zpět, jestliže jde o dobu, která se kryje s jeho pracovní dobou.

(2) Znalec (tlumočník) má nárok na poskytnutí zálohy na úhradu nákladů uvedených v odstavci 1.

(3) Při poskytování záloh znalci (tlumočníku) na úhradu hotových výloh spojených s úkonem, postupuje se tak, aby nedocházelo k přeplatkům.

(4) Náhrada hotových výloh se poskytuje znalci (tlumočníku) na základě předložených dokladů;

obdobně se postupuje v případech, kdy znalec účtuje odměnu, kterou poskytl za provedení přípravných prací jiné osobě.

(5) Při uplatnění nároku na náhradu mzdy znalce (tlumočníka) postupuje se obdobně jako při uplatnění nároku na náhradu mzdy svědka.

(6) Neposkytuje se náhrada nákladů vzniklých znalci (tlumočníku) v souvislosti s jmenováním, odvoláním znalce (tlumočníka), jakož i náhrada nákladů, které znalci (tlumočníku) vzniknou v souvislosti s úkoly řízení znalecké (tlumočnické) činnosti a metodického vedení znalců (tlumočníků).

§ 29

Odměny za úkony mimo řízení

Odměny a náhrady nákladů za znalecké posudky a tlumočnické úkony provedené na žádost organizace na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr se řídí předpisy, které obecně upravují odměňování těchto prací.*) Těchto předpisů se použije přiměřeně i pro stanovení odměny za znalecké posudky (tlumočnické úkony) provedené na základě smlouvy mezi znalcem (tlumočníkem) a občanem.

Část IV

Všeobecná a závěrečná ustanovení

§ 30

Ustanovení této vyhlášky o státních orgánech vztahují se i na orgány a organizace, na něž je výkon některých funkcí státních orgánů přenesen.

§ 31

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. července 1967.

Ministr:

Dr. **Neuman** v. r.

*) Vyhláška ministerstva financí č. 91/1966 Sb.

OZNÁMENÍ O VYDÁNÍ OBECNÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

Ministerstvo dopravy

v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady a orgány vydalo k provedení § 67 odst. 1 bodu 14 zákona č. 47/1956 Sb., o civilním letectví (letecký zákon) **předpis o pátrání a záchraně v civilním letectví** pod čj. 34 612/66-20.

Předpis stanoví organizaci a postupy při pátrání a záchraně civilních letadel na území ČSSR a je závazný pro všechny osoby činné v československém civilním letectví, které jsou zapojeny do organizování, přípravy a provádění letů civilních letadel nad územím Československé socialistické republiky.

Předpis nabude účinnosti dnem 1. ledna 1968.

Předpis o pátrání a záchraně v civilním letectví byl vydán jako samostatná publikace a je možno do něj nahlédnout u ministerstva dopravy — správy civilního letectví a u Státní letecké inspekce.

Vydavatel: Ministerstvo spravedlnosti — **Redakce:** Praha 1 Malá Strana Tržiště 9 telefon 53 38 41 až 49 — **Administrace:** Statistické a evidenční vydavatelství tiskopisů n. p. Praha 1 Malá Strana, Tržiště 9 telefon 53 38 41 až 49 — Vychází podle potřeby — Roční předplatné činí Kčs 48 — a vybírá se v 1 čtvrtletí — Zrušení odběru se uznává jen ke konci každého kalendářního čtvrtletí, nejpozději 16 dní před stanoveným dnem — Frankované reklamace se uznávají jen dojdou-li do 15 dnů po vydání reklamované částky — Účet SBČS Praha 1 300 9062 — Novinová sazba povolena poštou Praha 07 číslo 313 348 Be 55 — **Tiskne:** Knihtisk 1, národní podnik v Praze 1 Malá Strana Karmelitská 6
Dohlédací pošta Praha 07